

ਕੋਈ ਧੀ ਦਿਲਾਤੀ ਜਦ ਮਾਪਣੇ ਦਿਹਾਂ, ਮਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਤ ਕਰਾ
 ਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਧਰਾਂ ਦਾ ਜਗਾ ਰੈਂਦਾ ਤੇ । ਦਿਹਾ ਜਦ ਸੁਧਰਾਂ ਦਾ ਜਾਗਾ
 ਪਹਿਣ ਰੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਦਾਕ, ਦਾਣੀ ਤਾਂ ਘਾਣੀ ਕਾਉਂਦੇ ਹਨ । ਘੋਰੇ ਗਏ
 ਸਾਰੇ ਸੁਧਰ ਘਾਣੀ ਹੋ ਹਨ । ਸਾਥੇ ਗੁਰੂ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਅੰਗਾਂ ਦਰਗੀ ਕਰਨ
 ਕਰਿਆਂ ਮਾਮ ਰੋਕਾਂ ਦੀ ਘਾਣੀ ਨੂੰ ਵੱਢੀ ਘਾਣੀ ਮਾਖਿਆ ਤੇ ਅਤੇ ਜਤਿਗੁਰਾਂ
 ਦੀ ਉਗਰੀ ਘਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰਘਾਣੀ, ਧੁਰ ਗੀ, ^{ਘਾਣੀ} ਸੱਚੀ ਘਾਣੀ ਅਤੇ ਅਸ਼੍ਰਿਤ ਘਾਣੀ
 ਮਾਰਿਸ ਸੁਧਰਾਂ ਸਾਰ ਜਤਾਤਿਆਂ ਤੇ

ਜਾਂ ਸਾਪ ਸੰਗਤ

ਇਹ ਗੁਰਘਾਣੀ, ਜਤਿਗੁਰੂ ਜਾਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਸੇਵਕ ਪਿਛਰੇ ਪੰਨੇ ਨੂੰ
 ਸਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਗਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਾਰਿ ਕਾਰ ਤੇ ਹੀ ਜੋੜੇ ਤੇ ਨਸ਼ਟੀ
 ਗਿਆਨ ਦਾ ਮਾਰਿਓ ਤੇ ਦਿਹਾ ਇਹ ਪਰਗਟ ਹਨ । ਉਹੀ ਗੁਰਦਾਸ ਨੇ
 ਦੀ ਘਾਣੀ ਇਹ ਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਕਰਦੀ ਤੇ

- ਸੁਖ ਗੰਢੇ ਹਰੀ ਹੋਰ ਘਾਣੀ
 ਸਾਥਿ ਸੁ ਤਾਰੇ ਰੋਹਣ ਗਾਣੀ
 ਸਾਪ ਸੰਗਤ ਮਿਲਿ ਗਾਵੇ
 ਗਤੀ ਜਾਇ ਸੁਖਿ ਗੁਰਘਾਣੀ

- ਵਾਟੇ ਮਾਠਸ ਮਾਰਾ ਚੈਠਾ ਘਾਤਮੀਰ ਬਟਦਾੜਾ ॥
 ਪੁਰਾ ਜਤਿਗੁਰ ਤੇਰਿਆ ਨਦ ਦਿਹ ਹੋਆਂ ਮਿਲੇਤਾੜਾ ॥

- ਪਤਿਤ ਮਜ਼ਮੂਨ ਪਾਪ ਕਰ ਜਾਇ ਕਸ਼ਾਦਤਾ ਦੇ ਰਹਿਆ ॥
 ਗੁਰ ਤੇ ਬੇਸੁਖ ਤੇਰਿਐ ਪਾਪ ਕਮਾਏ ਦੁਰਮਤਿ ਰਹਿਆ ॥
 ਧਿਰਥਾ ਜਨਮ ਗਵਾਇਤੁ ਉਦਯੋਗ ਅੰਦਰ ਦਿਹਾ ਦਰਿਆ ॥

ਭੇ ਪੁਤ ਜਾਏ ਦੇਸੁਆ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਫਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਣਿਆ ॥
ਪੁੱਤ੍ਰ ਉਪ੍ਰੰਸ ਸਤਵਾਂ ਨਾਉਂ ਪਰਹੁ ਨੇਂ ਚਿੱਤ ਉਮਤਿਆ ॥
ਗੁਰੁ ਦੁਆਰੈ ਜਾਇਕੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਉਂ ਸਗਲਿਹੁ ਕਤਿਆ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸਮਾਪੀ ਦੇ ਕੇਸੀਤ ਗਰ ਬਾਰ ਜਰ ਈਸ਼ਵਰ ਜਗਗੁਰੁ ਜਗੁਪ ਵਿਚ ਪਰਗਟ
ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਜਤਿਗੁਰੁ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੀ ਸ੍ਰਿਧਰਮਾਤਾ ਹੋਇਆ । ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ
ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ :

ਜਤਿਗੁਰੁ ਵਿਚਿ ਆਪੁ ਰਖਿਓ
ਕਉ ਪਰਗਟੁ ਆਖਿ ਜੁਹਾਇਆ

- ਮਾਯਾ ਭੀ ੧੫

੩੨ ਕਈ ਕਰ ਨੇ ਜਗ ਮੋਰ ਕੇ ਇਹ ਗਰ ਸਿਖ ਰਿਤੀ ਤੋਂ

ਸਤਿਨਾਮ ਤੋਂ ਮਾਇਓ ਛੁਪਿਓ ਘਰਿ ਘਾਫੁ ਭਾਇਓ ॥
ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਮਾਇਓ ਗੁਰੁ ਅਪੁਦੈਸ ਕਹਾਇਓ ॥
ਦੁਆਪੁਰਿ ਸ੍ਰਿਯਸ ਅਗਰਿ ਕੈਸੁ ਕਿਰਤਾਰਥੁ ਕੀਓ ॥
ਉਗ੍ਰਸੈਣ ਕਉ ਗੁਰੁ ਅਤੇ ਭਗਤਾ ਜਸ ਕੀਓ ॥
ਕਰਿਜੁਨਿ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਅਗੈਰ ਅਮਰੁ ਕਹਾਇਓ ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੁ ਗ੍ਰੰਥ ਅਧਿਕਾਰੁ ਅਟਕ ਅਰਿ ਪੁਰਖਿ ਫੁਰਮਾਇਓ ॥

ਕਰਿਜੁਨਾ ਵਿਚ ਜਾਤੀ ਹੁਣ ਦਾਸੀ ਗੁਰੁ ਪਰਿਪਰਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਤੋਂ ਚਰਦੀ ਤੋਂ ਇਹ ਗੁਰੁ ਗੁਜ ਅਧਿਕਾਰੁ ਅਤੇ ਅਟਕ ਤੋਂ । ਸਭਿਰ ਤੋਂ
ਸਰਾ ਜੀ ਚਰਦਾ ਰਹਿਣਾ ਤੋਂ

ਕੋਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੁ ਗਮਰਾਸ ਜੀ ੨। ਦਾਕ ਵਿਚ ਤੈਥੋਂ ਸ੍ਰੀ
ਤੋਹ ਦੀ ਮਨੁਯੁਤੀ ਸਾਰ ^{ਪਰਮਾਤਮਾ} ~~ਸਭਾ~~ ਕਰਾ ਤੋਂ
ਤਹਿ ਜੁਗਤ ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਜੁਗਤ ਜੁਗੋ
ਸਰ ਪੀਤੀ ਗੁਰੁ ਚਰਦੀ ॥

- ਪੰਨਾ ੨੩

ਸਿਰਦੀ ਦੇ ਆਰਿ ਕਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦਾ ਭਿਰਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ
ਜਿਯ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਬਿਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਤੋਪਣੀ

ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਾਰ ਕਥਾ ਕਹਾ ਪਸਾਰਾ। ਉਲੀਕਾ ਤੇ ਸਿਰਦੀ ਉਪਾਰਾ।
ਕਾਰਜੈਣ ਪ੍ਰਥਮੇ ਭਇਓ ਤੁਪਾ। ਅਧਿਕ ਅਤੁਰ ਬਝਿ ਰੂਪ ਅਨੂਪਾ।
ਕਾਰਜੈਣ ਦੁਸਰੇ ਤੁਮ ਭਇਓ। ਦੂਰ ਬਰਸ ਤੀਸਰੇ ਜਗਿ ਰਯੋ।
ਕਾਰਜੈਣ ਚਤੁਰਥ ਸਿਪੁ ਜੋਏ। ਜਿਹ ਤੇ ਭਯੋ ਜਗਤ ਸਭ ਕੇ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਜਿਯ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਸਾਰ
ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਲੀਕਾ ਬੀਫ਼ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਵਿਫਰਮਾਨ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪੈਰਾ ਕੀਤਾ।
ਜਦੋਂ ਪਤਿਰਾਂ ਕਾਰਜੈਣ ਵਿਫਰਿ ਪੈਰਾ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਕਾਰਜੈਣ, ਬਰਸ
ਅਤੇ ਦੂਰ ਬਰਸ ਸਿਰਦੀ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਏ। ਜੋਕੇ ਸਰੋਤ ਕਾਰਜੈਣ
ਵੈਗਰ ਸਰੂਪ ਕਾਰਜੈਣ ਸਗੋਂ ਵਿਫਰਿ ਜਾਂ ਰਿਹਾਯਾ ਗਾਰਤ ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਤੋਂ ਸਾਰਾ ਵਿਚਰਾ ਜਗਤ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪ ਆਰਿ ਕਾਰ ਤੋਂ ਟੀਫ਼ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪਤਿਰਿਆਂ ਦਾ
ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜਿਯ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਰੀਸਾ
ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖ ਕੇ ਸੁਰਜ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਜਗਤ ਦੇ, ਗਮਨਾਯਾ,
ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੂਪ ਅਤੇ ਅਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਸ਼ਾਮੀ ਧੁਰੀ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਰਦੀ
ਵਿਚ ਵੇਰਵੇ ਜੋੜੀ ਕੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮਾਤਮਾ
ਤੋਂ ਦਾ ਪਰਮੰਸ਼ਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਤ ਪਿਤਾ ਅਤੇ
ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਾਂ ਦੇ ਜਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ੦

ਤਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਗੁਰਮਤਿ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਮਾਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆ ਕਹਾ ਤੇ
ਨਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਰਹੱਸ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸਤਿਕੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਚੰਦੇ
ਜਗਤ ਵਿਚ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਪ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਲਿਖ ਲਿਆ
ਉ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੇ ਹਨ

७ →

ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਬ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਚੜੀ ਗੁਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਦੇ ਖਿਸਤਰੇ ਨੂੰ ਚੀਪਰ ਤੋਂ ਚੀਪਰ ਜਗਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਂ ਅਧਿ
ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਹਿਤ ਕਾਰ ਤਕ ਜਗਾਹੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤਾ
ਭੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੀਪਰ ਤੋਂ ਚੀਪਰ ਜਗਾਹ ਦੀ ਕਾਰ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ
ਹੋਈ । ਆਪ ਜੀ ਚਿਤ੍ਰਿਤ ਨਵਰ ਦਿਨ ਲਿਖਦੇ ਹਨ

ਸਾਹਬ ਆਗਾਹਿ ਕੇ ਬਪੁ ਪਰਾ
ਪਰਮ ਪੂਰ੍ਵਿ ਇਹ ਜਗ ਮੇਂ ਕਰਾ।
ਅਮਰ ਰਾਮ ਪੁਰਿ ਨਾਮੁ ਕਾਯੇ
ਜੇਹੁ ਚੀਪਰ ਤੇ ਚੀਪ ਜਗਾਯੇ ।

ਸਤਿਗੁਰ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਸਤੇ ਦਾ ਦਿਸਾ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇ ॥
 ਦੁਆਪਰਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾਰਿ ਕਰਿ ਨਾਮੁ ਜਪਾਇ ॥
 ਤੇਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰੁ ਜੀ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਜਪੈ ਸੁਖੁ ਪਾਇ ॥
 ਵਸਿਤ੍ਰਿਗਿ ਨਾਨਕ ਗੁਰਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮੁ ਅਭਾਇ
 ਜਾਗੇ ਜਾਗੇ ਚਤੁਰੁ ਪੰਚਾਇਤ ਦਿਨਿ ਜਾਇ ਜਪਾਇ ॥
 ਗੁਰੁ ਅਭਰ ਦਿਨੁ ਕਰੁ ਦਾਤਗੁਰੁ ਜਪ ਮੰਤ੍ਰੁ ਜਪਾਇ ॥
 ਜਗ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਫਿਰਿ ਤਗ ਜਪਾਇ ॥ ੪੬ ॥੧॥

ਜੁਗ ਆਰਿ ਗੁਰੁ ਜਾਨਿਓ ਈ ~~ਜਗੁਰੀ ਦਾਈ~~ ^{ਅਭਰਾਤ ਗੁਰਪੁਰਸਿ} ਦਿਨ ਦਰਜ ਸਮੁਚੀ ਬਾਣੀ
 ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਨਕ ਭਘੂਰੈ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ^{ਪਾਦਸ਼} ਬਾਣੀ ਰਾ
 ਸੁਖ ਪੁਰਾ ॥ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ
 ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਾਹਾਂ ਵਿਚ ਘੁੱਤ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿਨ ਗੁਰੁ ਦੇ ^{ਪਾਦਸ਼} ਰੋਝੇ ,
 ਗੁਰੁ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤਾਨਾ ~~ਜਿਹ~~, ਗੁਰੁ ਦੇ ਕਰਤੈ ਅਤੇ ਸੁਖ ਨੂੰ ਗੁਰੁ
 ਦੀ ਭੋਲੇ ਤੇ ਭਘੂਰੇ ਜਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ॥

ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਰੋਖਤਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾਸ਼ਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਤਾਉਣ ਦਾਸ਼ਾ,
 ਉਸ ਨਾ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਥਿ, ਉਸ ਨਾ ਜਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੁ ਤੇ ॥ ਭੀ ਨੂੰ
 ਮਿਤਾਉਣ ਦਾਸ਼ਾ ਮਾਭਾ ਗੁਰੁ ਤੀ ॥ ਗੁਰੁ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਹੋਰਾ
 ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾਸ਼ਾ ਕੀਪਕ ॥ ਉਹ ਕਾਤਾਰ ॥ ਤਪਰੇ ਨਿਹਰਿਆਂ
 ਦਿਨ ਠੰਢ ਵਰਤਾਉਣ ਦਾਸ਼ਾ ॥ ਉਸ ਆਪ ਦੀ ਪੰਜੇ ਦਿਕਸ਼ ਦਸ
 ਦਿਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਵੀ ਪੰਜੇ ਅਯਾਸ ਰੋਗ
 ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਮੋਹ ਮੰਗਲ ਨਹਿਤ ਕਰਨਾ ॥ ਉਹ ਪੁਰਾ ਹੈਰ ॥
 ਉਹ ਜੁਖਾਂ ਨਾ ਜਾਗਾਰ ॥ ਸਿਰਫ ॥ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੇ ਸਿਰਕਾਂ,
 ਦੇਖੀਆਂ ^{ਅਤੇ} ਦੇਖੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਰਨਾ ॥ ਉਹ ਤੇਤਰੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ
 ਆਪ ਬਾਂਝੇ ਫੜ ਕੇ ਗਾ ਰਿਖਾਉਂਦਾ ॥ ਉਹ ਆਪ ਮੁਕਤ ॥ ਅਤੇ
 ਸਿਸਯ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦਵਾਉਂਦਾ ॥ ਗੁਰੁ ਪਾਰਸ, ~~ਜੇਹ~~ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਦਰ

ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ, ਆਪ ਜੋਗੇਸ਼ ॥ ਗੁਰੂ ਜੀਸਾ ਤੀਰਥ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦੀ ਜਗਤ ਵਿਚ
ਅਠਾਹਠ ਤੀਰਥ ਹਨ । ਉਹ ਸਾਥਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਅਤੇ ਦੀਵੀ ਫੋੜ ॥.....

ਦੀ ਅਨਗਿਹਤ ਵਿਛੋੜਾ ਹਨ ਜੋ ਜੋਰੇ ਜਤਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ।
ਇਸਨੂੰ ਹੋ ਰਿਖਰਿਖਾਂ ਤਾਏਂ ਯਾਏਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਭਰੀ ਜਾਏ ।

ਜੋਏ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਰਾਮਰਾਜ ਜੀ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਉਪਕਾਰੀ
ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਦਿਤਾ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਦਾ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਧੰਨ ਹਨ । ਜਿਸ
ਭੀ ਜਤਿਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਹੋ ਮਿਲੇ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਉਸ ਜਤਿਗੁਰੂ
ਨੂੰ ਮੈਂ ਸਦਾ ਸਮਝਵਾਰ ਬਹਾਰਾਂ ॥

੭ ਰਿ ਨਾਮੁ ਦੀਆ ਗੁਰਿ ਪਰਉਪਕਾਰੀ

ਧਨੁ ਧੰਨੁ ਗੁਰੂ ਕਾ ਪਿਤਾ ਆਤਮਾ ॥

ਤੈਉ ਜਤਿਗੁਰੁ ਆਪਣੇ ਹੋਉ ਜਰਾ ਸਮਝਵਾਰੀ

ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ੭ ਰਿ ਨਾਮੁ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ॥

- ਪੰਨਾ ੫੬੨

ਇਹ ਜਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਦੀ ਨਾਮ
ਜਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ॥

ਉਹ ਆਤਮਾਪਿਤਾ ਦੇਖ ਕੁਰ ਦਾਤਾ ਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

ਦਿਲ ਤੋਰ ਦਿਲੋਂ ਸਿਫਤ ਉਪ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਭੰਡਾਰੀ ਹੈ ।

ਜੇਹੇ ਤੋਂ ਦਿਤਿਆਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਜਾਂ ਗਿਆਨ ਦਾ ਦਿਤਿਆਸ ਹੈ
ਦੇਵਤੇ, ਅਸੁਖ, ਰਿਖੀਧਰ, ਮੁਸੀਬਤ ਅਮ੍ਰਿਤ ਨੂੰ ਖੋਜਦੇ ਨਾਂ ਹੋ ਹਨ ।

ਇਹ ਅਮ੍ਰਿਤ ਜਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ । ਬੀਜੂਦਹ ਦਾ ਨਾਮ ਜਤਿਗੁਰੂ ਦਿਤ

ਸਥਾਪਤ ਹੈ । ਜਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬਚਾ ਬਚਾ ਹੈ । ਇਹ ਨਾਮ ਹੀ ਅਮ੍ਰਿਤ

ਹੈ । ਜਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਅਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਰਾਤ ਵੇਰਦਾ ਹੈ । ਜਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਧਰਮ

ਅਥਵਾ ਬਾਣੀ ਦਿਤ ਅਮ੍ਰਿਤ ਹੈ । ਜਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਤ ਅਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ॥

ਜਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਵਥਾ, ਜਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਉਹੇ ਦਿਹਾ ਦੀ
ਅਮ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਗੁ ਤਜਰਬੇ ਦੀ
ਦਿਸ਼ਾ ਤੇ ਦਿਹਾ ਗਰ ਤਿਖੀ ਹੈ।

ਅਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਮੈਨਿ ਦਸਾਏ ॥ ੧੬੧ ॥ ਮੇਰਾ ਜਤੁ ਦੁਖੁ ਗਦਾਏ ॥
ਅਮ੍ਰਿਤ ਚਾਣੀ ਜਰਾ ਜਗਾਏ ਅਮ੍ਰਿਤਿ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਪਾਵਹਿਆ ॥ ੧ ॥
ਉਠਿ ਵਾਹੀ ਜੀਉ ਵਾਹੀ, ਅਮ੍ਰਿਤ ਚਾਣੀ ਮੈਨਿ ਦਸਾਵਹਿਆ ॥
ਅਮ੍ਰਿਤ ਚਾਣੀ ਮੈਨਿ ਦਸਾਏ, ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਪਿਆਵਹਿਆ ॥ ੨ ॥
ਹਾਉ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਚੋਰੈ ਜਰਾ ਮੁਖਿ ਵੈਣੀ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਦੇਖੈ ਪਰਥੈ
ਜਰਾ ਤੈਣੀ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਵਥਾ ਕਰੈ ਜਰਾ ਰਿਹੁ ਰਾਤੀ,
ਅਦਰਾ ਆਖਿ ਮੁਨਾਵਹਿਆ ॥ ੩ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਰੇਗਿ ਰਤਾ
ਰਿਦ ਸਾਏ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਰੀ ਪਾਏ ॥ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਰਚਨਾ
ਬੋਲੈ ਰਿਹੁ ਰਾਤੀ ਜਨਿ ਤਨਿ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਹਿਆ ॥ ੪ ॥
ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਜੁ ਰਿਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥ ਤਿਸ ਰਾ ਹੁਕਮੁ ਮੇਰਿ ਨ ਜਾਏ ਕੋਈ ॥
ਹੁਕਮੇ ਵਹੈ ਅਮ੍ਰਿਤ ਚਾਣੀ, ਹੁਕਮੈ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਹਿਆ ॥ ੫ ॥
ਅਜਬ ਕੇਸ ਕਰੈ ਹਰਿ ਕੇਰੇ ॥ ਦਿਤੁ ਨਹੁ ਭੁਝਾ ਜਾਂਦਾ ਫੇਰੇ ॥
ਅਮ੍ਰਿਤ ਚਾਣੀ ਜਿਉ ਰਿਤੁ ਰਾਏ, ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਜਬਰ ਦਸਾਵਹਿਆ ॥ ੬ ॥
ਘੇਰੇ ਘੇਰੇ ਤੁਧੁ ਆਖਿ ਭੁਝਾਏ ॥ ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਪਰਥੈ ਫੇਰ ਜਥਾਏ ॥
ਘੇਰੇ ਪਰਥਿ ਖਜਾਨੈ ਪਾਇਨਿ ਘੇਰੇ ਭਗਿਨਿ ਭੁਝਾਵਹਿਆ ॥ ੭ ॥
ਕਿਉਰਹਿ ਵੇਖਾ ਕਿਉ ਜਾਗਾਈ ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਰੀ ਜਬਰਿ ਜਾਗਾਈ ॥
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਿਰਿ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਦਸੈ, ਤੂੰ ਭਾਣੇ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਆਵਹਿਆ ॥ ੮ ॥
ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਜਬਰੁ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਹਰਿ ਚਾਣੀ ॥ ਜਤਿਗੁਰੂ ਜੈਦਿਆ ਰਿਹੈ ਜਗਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ ਜਰਾ ਮੁਖਰਾਤਾ ਪੀ ਅਮ੍ਰਿਤੁ ਜਤੁ ਭੁਖ ਰਹਿ
ਜਾਵਹਿਆ ॥ ੯ ॥

ਮਾਥਾ ਮਾਥਾ ੩ ਪੰਨਾ ੧੧੨-੧੧੬

ਜਤਿਗੁਰੂ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਘਾਣੀ ਦਰਤ ਉਹੀ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਇਹ
ਉਪਜਾਈ ਹੈ । ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਇਹ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।

ਦਾਤੁ ਦਾਤੁ ਪੁਰੇ ਗੁਰ ਕੀ ਘਾਣੀ
ਪੁਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਉਪਜੀ ਜਾਚਿ ਸਮਾਣੀ ਸੁਰੀ ਰਹਿਤ ਮ: ੩

ਗੁਰ ਕੀ ਘਾਣੀ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਤੀ ਜਿ ਸਥਾਇ ਹੋਤੇ ਹੈਗੁ ਰਾਇ
ਪਹਿਤੁ ਪਾਦਸੁ ਯੇ ਜਨੁ ਸਿਰਮਰੁ ਹਰਿ ਕੈ ਨਾਮਿ ਸਮਾਇ ॥

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮ: ੩ - ੧੩੪੬

ਜਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਉਚਾਰੀ ਘਾਣੀ ਗੁਰੂ ਤਾਦ ਵਹੀ ਘਾਣੀ ਹੈ । ਜਦ ਘਾਣੀਆਂ
ਕੋਂ ਸਰੋਤਮ ਹੈ । ਇਸ ਦਿਨ ਜਾਂਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਨ

ਗੁਰੂ ਕੀ ਘਾਣੀ ਗਾਈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਦਿਲਾਏ
ਜੀਵ ਦੇ ਮਨ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੀ ਘਾਣੀ ਜਾਣੂੰ ਗੁਰੂ
ਤੋਂ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਪਹੁੰਚਾਏ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੈ । ਇਹ ਗੁਰਗਾਮ ਹੈ । ਇਹ
ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ । ਜੇ ਬਿਨੁ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾ ਫਰ
ਗੁਰਗਾਮ ਹੈ । ਜੇ ਹਰ ਰਮ ਇਸ ਦਿਨ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਜਨੁ ਨੇੜੇ ਸੀ:
ਦੁਬਾਰਾ ਅਤੇ ਹੀ ਕੋਠ ਦੁਆਰੇ ਹੀ ਦਾਂਗਾ ਜਾਤੇ ਕੋਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾ ਕਥਾ ਹੈ

" ਬਿਨੁ ਰਮ ਗੁਰ ਗਮ ਹਰਿ ਰਮ ਨਾ ਜਮ
ਹਰਿ ਕੋਠ ਨਾਨਕ ਉਰਿ ਹਾਰੀ ਹੈ "

ਆਦਿ ਕਾਰ ਦੇਖੇ ਜੋਹਿ ਅਤੇ ਸਿਖਤ ਦਾਤੇ ਸੁਖਰਾਂ ਨਾ ਅਵਿਸ਼ਨਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
 ਤੇਇਆ ਤਾਂ ਚਾਣੀ ਜਿਥੀ ਚਿਰੇ ਦਿਰ ਹੀ ਸਾਂਭੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਚਿਰ ਕਥਾਈ
 ਘਨਉਹ ਦਾਨੇਤ ਫੈਰਾ ਘੋਰੀ ਜਾਂ ਕਵਿਤਾ ਨਾ ਮਾਧਿਅਮ ਕਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ
 ਨੂੰ ਵਿਰਦਾਸ ਸੋਗ ਸੋਗ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਯਾਰ ਕਰੇ ਹੋ। ਯੁਗਾਂ ਤੋਂ ਜੁਧਾਨੀ
 ਹੀ ਯਾਰ ਕਰੇ ਹੋ। ਸਿਰਫ਼ ਸੋਗ ਇਸ ਬੀਜਦਾਰੀ ਚਾਣੀ ਦੇ ਪੀਠਿਤ ਤੇ
 ਗਏ। ਉਹ ਪੁੱਜੇ ਜਾਣ ਸਗੋਂ। ਫੇਰ ਜੋਹਿ ਸੁਖਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਥੀ ਘਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣ
 ਸਗੋਂ, ਜਿਥਿਆ ਜਾਣ ਸਗੋਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਨਾਭੀ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਧੌੜ ਤੇ ਗਏ।
 ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਚਾਣੀ ਦੇ ਸੋਗ ਦਾਨੇਤ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਰਤ ਦੇ
 ਸਾਧਨ ਕਰੇ। ਚਾਣੀ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਦਿਰ ਉਚਾਰਣ, ਸਿਖਤ ਦਿਰ ਜਿਥਾਉਣ
 ਤੋਂ ਬਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਗਾਇਨ ਅਤੇ ਸੋਗੀਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ।
 ਜਾਣੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧਿਕਾਨ ਨੇ ਇਸ ਧੁਰ ਕੀ ਚਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਰੇ
 ਦੁਆਰਾ ਗਾਇਆ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਗਾਗੀਆਂ ਪਾਠੇ ਗਾਇਆ।
 ਉਹ ਗਾਗ, ਉਹ ਗਾਗੀ, ਉਹ ਜਾਨ ਅਤੇ ਜਾਜੀ ਦੀ ਧੌੜ ਤੇ ਗਏ।
 ਅਜੇ ਤਕ ਤਾਈਂ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਚਾਓ ਸੋਗ ਸਮੇਂ ਦਿਰ ਪਾਠਨ ਸਕਾਨ
 ਰਖਈ ਤੇ।

ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਧਿਕਾਨ ਨੇ ਚਾਣੀ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤੀ ੨ ਸਿਖੀ,
 ਸਿਖਦਾਈ ਅਤੇ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਨਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਦੇਵ
 ਰਸਾਂਤਰ ਦੇ ਗਮਨ ਸਮੇਂ ਚਾਣੀ ਨਾ ਸੰਗਤਿ ਸਾਨ ਰਖਿਆ। ਤਾਈ
 ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਆਨੰਦਾਨ ਜੋਹਿ ਬਾਬਾ ਲਾਫ਼ੜ ਜੀ ਮੱਕੇ ਗਏ ਤਾਂ
 ਉਹ ਦੇਖੇ ਉਹਨਾਂ ਪਾਸ ਬਿਤਾਓ ਜੀ।

ਬਾਬਾ ਫਿਰਿ ਮਕੇ ਗਇਆ, ਸੀਰ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰੇ ਬਨਦਾਰੀ ॥
 ਆਸਾ ਰਖਿ ਬਿਤਾਓ ਕਠਿ, ਕੁਜਾ ਬਾਂਗ ਮੁਝੜਾ ਪਾਰੀ ॥

ਤਿਖਾਇਆ

ਜੇ ਗੁਰੂ ਤੀ ਨੇ ਗੁਰਚਾਈ ਨੂੰ ਤਿਖਿਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਤਿਖਤ ਦੀ
 ਰਿਖੀ ਗੁਰਮੁਖੀ 'ਤੇ ਗਈ। ਉਹ ਜਾਗਰਨ, ਕਾਗਜ਼, ਕਰਮ, ਕਦਾਤ,
 ਸਿਰਜਿਆਈ ਅਤੇ ਤਿਖਾਈ ਸਭ ਪੁਨਯੀਕ ਅਤੇ ਵੀਰ 'ਤੇ ਗਏ। ਗੁਰੂ
 ਸਾਹਬ ਦੇਵ ਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਹਾ ਤੇ

ਪੈਰੁ ਸੁ ਕਾਗਜ਼ੁ ਕਰਮੁ ਪੈਰੁ
 ਪਰੁ ਤਾਂਤਾ ਪਰੁ ਮਸੁ ॥
 ਪਰੁ ਤੇਖਾਈ ਸਾਹਬਾ
 ਤਿਖਿ ਸਾਖੁ ਤਿਖਾਇਆ ਸਚੁ ॥

ਪੰਨਾ ੧੨੩੧

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਾਗਯਨ ਨੇ ਮਾਗਨ ਉਪਕਯ ਵੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜਾਤਿਬਾਦ
 ਦੀ ਚਾਈ ਅਤੇ ਤਰਤੀ ਸੰਤਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਚਾਈ ਨਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ
 ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਆਰਿ ਗ੍ਰੰਥ ਜਾਤਿਬ ਦੀ ਚੀੜ ਤਿਲਾਹ ਕਰਵਾਈ। ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਬੇਖ
 ਵਾਗਾਂ ਦੇ ਸਿਰਬੇਖ ਦਿਖੇ ਕਰਕੇ ਜੀ ਸਭ ਤਿਖੇ ਗਏ ਤਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਚਾਈ
 ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਕਰਕੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਹ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਾਗਯਨ
 ਨਾ ਮਾਗਨ ਕਾਗਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤਪਤੀ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਮਾਫਤ
 ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤਿਲਾ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਦੇ ਸਿਖਾਂਤ ਨੂੰ ਜਲਪਤ ਕਰਕੇ ਵਾਸ਼
 ਕਰੇ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਰੀਬ ਤਿਲਾਹ ਵੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜਾਤਿਬ ਨੇ
 ਜੋ ਅਧਿਆਤਮਕ ਸੰਗਠਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਉਹ ਨਾ ਸਭ ਕੁਝ ਗੁਰੂ ਦੀ
 ਸੀ। ਸਿਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸੁਚਰਣ ਨਾ ਥਾਂ ਦਿਆਪਕ ਤੇ।

ਗੁਰਚਾਈ - ਗੁਰੂ ਕੀ ਚਾਈ ; ਗੁਰੂ ਗਰੀਬ - ਗੁਰੂ ਨਾ ਗ੍ਰੰਥ, ਗੁਰੂਦੁਆਰਾ -
 ਗੁਰੂ ਨਾ ਵਰ, ਗੁਰੂਪੰਥ - ਗੁਰੂ ਨਾ ਰਚਤਾ ; ਗੁਰੂ ਦਿਤਿਆਸ - ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾ
 ਦਿਤਿਆਸ, ਗੁਰੂ ਨਗਰੀ ਅਰਥਾਤ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਆਰਿ ਆਰਿ ਆਵੇਕਾਂ ਸਾਖ
 ਤਫ ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਤਾ ਰਖੇਰ ਤਫ।

ਗੁਰੂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਤਪਤੀ ਨਾ ਜੀ ਦਿਤਿਆਸ ਤੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਵਰ ਮੁਖ
 'ਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਿਖ ਦਿਖ ਕਰਤੀ ਵਾਸ਼ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਗਠਨ ਬਣ ਗਿਆ।
 ਦਿਤਿਆਸ ਨੇ ਕਈ ਵਯ ਜਾਚਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸਰਬੋਤਮ
 ਤਪਤੀ ਤੇ। ਜੇਹੇ ਕੁਝ ਕਰਕੇ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਕੇ ਗੁਰਚਾਈ ਦੀ ਚੀੜ

->

ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਗੁਰਿਆਈ ਦੀ ਜਲਦ ਜਲਦ ਸਿੱਖਾਂ ਤਾਂ ਉਧ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ
ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੋਸ਼ ਪਰਮਰ ਕੀਤਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਸਾ ਹੈ ਆਰਿ ਚੀੜ ਸ੍ਰੀ
ਧੀਅਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਕਢੇਲੇ ਦਿਹ ਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਜੀ। ਜੋੜੇ ਮਖੜ ਫਾਂਤ
ਸੁਧਾਹਾ ਦੀ ਸਿੱਖਾਰਤ ਦਿਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸਾਹ ਸਾਮਾਨ ਧੀਰ
ਮਰ ਤੋਂ ਘੋਰ ਸਿੱਖਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰ ਚੀੜ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਆਂਧੀ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ
ਜੀ ਨੇ ਜਲੇਤ ਚੀੜ ਜਾਹ ਸਮਾਨ ਦਾਪਦ ਕਰ ਰਈ ਕਿਹਾ। ਜਦ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਦ ਬਾਕਸ਼ ਤੋਂ ਕੀਤਾਪੁਰ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਹੋ ਜਦ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ
ਸ੍ਰੀ ਪਤਾ ਰਾਜਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਚਾਦਨੂਰ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਚੀੜ ਸਾਰ
ਸ੍ਰੀ ਆਂਧੀ ਤੋਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਖ ਫੇਰ ਸਖ ਫੇਰ ਉਹਨਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਜ਼ਾਦੀ

ਪਰਮਰ ਕਹਿਸਿੱਖਾਂ ਚੀੜ ਦਾਪਦ ਕਰ ਰਈ ਕਿਹਾ। ਜਦ ਕੋਈ ਸਿੱਖ ਇਹ ਕੀਤਾ
ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਤਿਸਾਨ ਸਾਹਿਬਾਂ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਰਹਿਸਿੱਖਾਂ ਦਿਸਾਨ ਦੇ
ਜਪੁਰ ਇਹ ਚੀੜ ਕੀਤੀ। ਚਾਰ ਦਿਹ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਸਾਪ
ਆਸਾਨ ਦਿਹ ਤੋੜ ਉਪਰੰਤ ਇਹ ਚੀੜ ਧੀਅਰ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ।
ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਫ਼ ਜੀ ਇਹ ਜਤ ਕਰ ਰਹਿਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਚੀੜ ਰਹਿਸਿੱਖਾਂ
ਦੇ ਪਾਣੀ ਦਿਹ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦਰਸਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਹੋ ਜੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦਿਹ ਚੀੜ ਆਗੀ ਤੋਂ ਦੀ
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹੀ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਬਹਾਦਰ ਚੀੜ ਦੇ ਜੀ ਕੀਤਾਪੁਰ
ਭਏ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਆਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜੋਗ ਦਿਹ
ਹੋਫ਼ਾ ਤੋਂ ਪਰ ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਆਰਿ ਗਰਿਬ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚੀੜ ਦੇ ਆਸਾਨੇ
ਗੁਰਿਆਈ ਚਤੁਰੀ ਚਾਹੀ ਉਹਨਾਂ ਧੀਅਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਦ ਇਤਿਹਾਸ
ਦੀ ਬੁਨ ਦਿਹ ਖੱਧ ਰਾਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਪਰਸੰਗ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਕਢੀ ਜੀ
ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਫ਼ਰ ਦੇ ਉਤਰ ਸਿੱਖਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਬੁੱਧਮਾ ਬਤਾ ਕਿ ਜਾਨ ਉਪਾਇਆਂ ॥
ਘੇਰ ਬਤਾ ਕਿ ਜਾਨ ਤੇ ਆਇਆਂ ॥

ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ~~ਦੀ~~ ਤਰਿਮੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਨਿਤਸਰ ਦੇ
 ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ । ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਰਤ
 ਦੀ ਚੀਜ਼ ਕਰਤਾਬਪੁਰ ਤੋਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਆਪ ਦੀ ਜਾਗੀ ਉਥੇ ਹੋਈ
 ਅਨਿਤਸਰ ਨਾ ਆਏ । ਪਰ ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਤੇਗਸ਼ਾਂ ਰੇਗਿਯਤਾਂ ਅਤੇ
 ਪਗੜਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਧੂਪਤ ਤੋਂ ਗਈ ਉਥੇ ਉਥੇ
 ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਉਧਾਰ ਗਏ ।

ਅਜ ਕਰਿਆਵਰਗੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਚੇਲੀਓ ਅਖੀਰ ਅਤੇ
 ਜਤਿਨ ਪਾਠ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ । ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾ ਜਤਿਵਲ
 ਮਾਰਨ ਤੋਂ ਮਾਰਨ ਤੋਂ । ਇਹ ਬਿਧ ਥੀ ਬਿਧਾ ਤੋਂ । ਇਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਤੀ
 ਬਿਧਾ ਤੋਂ । ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ
 ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਧਾਰੀ ਸਾਰੇ ਜਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਜਿਥੇ ਨੇ
 ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਮਾਣ ਜਤਿਵਲ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਨਾ ਜਚਕ ਦਿਤਾ ।

ਗੁਰੂ ਦਰ ਮੁਖ ਤੋਂ ਕਾਰਨ ਸਿਖ ਜੀਗਠਨ ਇਕ ਰਿਦ ਨਕਤੀ
 ਦਾਸ਼, ਆਤਮ ਸਿਰਤਰ, ਗਿਆਨਦਾਸ ਅਤੇ ਜੁਰੇਤ ਜੀਗਠਨ ਬਣ
 ਗਿਆ । ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਉਤਾਰਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਕਰਨ
 ਹਿਤ । ਗੁਰੂ ਦੋਹਾਂ ਮਿਲੇ ਮਾਰਨ ਆਤਮਕ ਬੜੇ ਜਰਕਾ ਤੀ ਇਹ ਬਰੀਕਾਤ
 ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਛੋਹ ਗਿਆ । ~~ਤਜ਼ਮਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤੇਜੇ~~ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਧਾਰ
 ਇਹ ਰਾਜ ਭਾਗ ਨਾ ਦਾਰਨ ਦੀ ਬਣ ਗਿਆ । ਇਸ ਜਮੇਂ ਦੁਨੀਆਈ
 ਪਰਾਕ੍ਰਮਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤਤ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਮੁਖ ਮੋੜ ਦਿਤਾ । ਰਾਜ ਭਾਗ
 ਖੁਸ਼ ਗਿਆ । ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਬਾਣੀ ਦੋਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਗਿਆ ।
 ਇਸ ਬੇਮੁਖਤਾ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਹ ਗੁਰਤ ~~ਤੋਂ ਮਾਈ~~ ਤੋਂ ਤੋਰਨ ਯੋਗ
 ਤੋਂ ਗਈ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰੇ ਪੁਰਖੇ ਸਦੇਰੇ ਜਾਗ ਕੇ ਚਾਈ
 ਪੜ੍ਹੇ ਜਨ ਅਤੇ ਹੁੰਦੀ ਗਰੀਬ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਿਨਾ ਦੇਖੇ ਹੋਈ ਪਾਈ
 ਸੁਰੀਂ ਜਨ ਕਰਕੇ । ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੀ ਪੁਤਰ ਪੋਤਰਿਆਂ ਨੇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਜਤਾਉਣ

ਈ ਗਰੁ ਛੱਡੋ ਉਧਰ ਭੁੀ ਗਰੇਬ ਸਾਹਿਬ ਵਰ ਬਾਤੀ ਪਾਉਈ ਈ ਛੱਡ
 ਰਿਤੀ । ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਈ ਉਧਰ ਅਨੁਘਾ ਤਾਂ
 ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਵਨ ਪਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਟੇ ਦੁਵੇਰੇ ਰੱਤੇ । ਜਪੁਜੀ ਜਾਂ ਹਰਿਗਮ
 ਆਪ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਣਾ ਛੱਡ ਰਿਤਾ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪੜ੍ਹੇ ਜੀ ਤਾਂ ਉਛਰੇ
 ਮਥੇਰੇ ਵੀਜਾ ਜਾਂਦਾ ਜੀ । ਖਾਣ ਪੀਣ ਅੰਤ ਅਯਾਸੀ ਨਾ ਹੋਰ ਚਰ ਰਿਹਾ ਜੀ,

ਜਾਗ ਜਿਨ੍ਹੇ ਚੁੱਟੇ ਚਾਣੀ ਪੜ੍ਹਤੇ ਸਦੇਰੇ
 ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਬਿਨ ਹੋਰੇ ਅੰਦਰ ਜੋਤਪਾਸ ਨਾ ਕਰੈਂ ।
 ਤਿਨ ਜੀ ਕੇ ਸਾਤੀ ਧੁਪ ਰੀਪ ਵੀ ਕਰਾਂ ਬਖਸ਼ਾਤੀ
 ਘਾਇ ਹੈ ਨਾ ਬਾਤੀ ਮੁਖ ਖਾਤ ਗ੍ਰੰਥ ਕੇ ਪਰੈਂ ।
 ਜਪੁਜੀ ਨਾ ਹਰਿਗਮ ਸੁਨੈ ਪੜ੍ਹੇ ਕਈ ਖਾਸ
 ਅੰਤ ਪੜ੍ਹਤ ਤੇ ਪਾਸ ਹਾਸ ਤਿਨ ਜੋ ਹੋਰੇ
 ਕਰਾਂ ਹੋਰ ਬਹਿਰਾ ਹੈ ਹਰਿਗ ਪੁਕਾਰੈ ਕੋ ਤੂੰ
 ਸਹਿਰਾਂ ਮੈ ਜਾਇ ਸੁਨੇ ਰਬਾਇ ਕੋ ਤੂੰ ।

ਇਨ ਕਾਰਤ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤੇਜਿਆ ? ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਮ ਸਿੰਘ
 ਜੀ ਨਾ ਉਥੇ ਇਥੇ ਜੀ ਜਿਥੇ ਕਾਸੀ ਬੋਲੀ ਹਾਤ ਪਿਛੇ ਸੁਠਨ ਉਥੇ
 ਹੋਰਾ ਹੈ । ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਨਾਮ ਅੰਤ ਚਾਣੀ ਨਾ ਛਿੱਟਾ ਜੀ
 ਦੇ ਰਿਤਾ । ਖਿੱਤ ਖਿੱਤ ਜਾ ਕੇ ਈ ਗੁਰੂ ਚਾਣੀ ਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰ ਕਰ ਕੇ
 ਆਪਣੀ ਰਚਤਾਰ ਨਾਮ ਕਾਜ ਪੂਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ।
 ਅਜੇ ਦਿਨ ਅਦਭੁਤਾਨ ਸਮੇਂ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਚਾਣੀ ਅੰਤੋਂ ਭੁੀ ਗਰੇਬ ਸਾਹਿਬ
 ਨਾ ਜੋ ਨਾਮ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਜੇ ਦਿਨ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦਿਨ ਈ ਜਾਨ
 ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਹੀ ਰਚੀ ਹੈ । ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ
 ਜੀ ਪੀਥ ਪਰਵਾਨ ਦਿਨ ਉਧਰ ਸਮੇਂ ਨਾ ਦਰਦ ਕਰੇ ਹਰ

ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਤੇ ਭੋਗ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕੇ ਪੰਥੇ ਚਾਹੁ
ਸੇਰੇ ਕੋ ਕੋਠ ਥੈਲੇ ਥੈਲੇ ਰਚਨਾ ਰਹੀ ।
ਦਿਖਾਨਾ ਕਰਿ ਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਦੇਸ ਰਾਤ ਜੀ ਤੇ
ਦਾਇਗੁਰੂ ਨਾਮ ਮਾਤਿ ਰਾਖੈ ਰਚਨਾ ਪਗੀ ।

ਜੇ ਜਗ ਰਾਹ ਨਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾਏ ਤਾਂ ਜਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਜਿਘ ਜੀ ਦੇਰੇ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਇਕਾ ਅਮਰ, ~~ਮਦਨ ਮਦਨ~~ ਸੁਰੇਸ਼ ਦਿਖਾਨਾ ਅਤੇ ਮਦਨ ਯੋਗ
ਦੀ ਸਿੱਖਾ ਸਿਫਤ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮਾਧੂ ਦੀ ਦਲ
ਦਿਹਾ ਜੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ।

... ਨਾਇ ਨਿਦਾਨਾ ਨਾਏ ਪੂਜਾ ਨਾਇਕਾ ਕਰਾ ਸੁਜਾਹੀ ॥
ਮੁਹਿੰਨਾ ਜੀਵਰਿਨਾ ਗੁਰਿ ਤੇਏ ਜਾਂ ਸਿਰਿ ਪਾਈਲੇ ਪਾਈ ॥
ਨਾਨਕ ਸਿਰ ਖੁਥੇ ਸੈਤਾਨੀ ਦੇਸ ਰਾਤ ਨ ਭਾਈ ॥
ਦੁਠੈ ਤੇਰਿਨੇ ਤੇਰਿ ਦਿਖਾਵਤ ਜੀਨਾ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਈ ॥
ਦੁਠੈ ਅੰਦਰ ਕਮਾਰ ਕਪਾਹ ਸਭਨੇ ਪੜ੍ਹਾ ਤੇਏ ॥
ਦੁਠੈ ਘਾਹੁ ਚਰਿ ਸਿਤਿ ਸੁਰਗੀ ਸਾਧਨ ਰਹੀ ਦਿਖਾਈ ॥
ਤਿਤੁ ਪਿਛਿ ਤੇਰੇ ਜਗ ਕਰ ਪੂਜਾ ਪਇਲੇ ਗਾਹਨ ਜੇਏ ॥
ਗੁਰੂ ਸਮੇਰੁ ਨਰੀ ਕਠਿ ਸਿਖੀ ਨਾਏ ਤਿਤੁ ਦਰਿਆਈ ॥
ਨਾਨਕ ਜੇ ਸਿਰ ਖੁਥੇ ਨਾਇਕਾ ਨਾਹੀ ਤੇ ਕਤ ਚੇਰੇ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ॥

- ਪੰਨਾ ੧੫੦

ਬੋਲੇ ਕੁਧਰਾਂ ਦਿਹ ਦਿਹ ਅਖਿਆਂ ਤਾਂ ਕਰਾਰ ਤੇ ਕਿ ਚਾਹਦਾਈ ਦੇ
ਪਰਗਾਹ ਅਤੇ ਜਤਿਗੁਰੂ ਰਹੀ ਜੇ ਗਾਹਨ ਜਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਜਿਘ ਜੀ ਦੇ
ਕੀਤੇ ਉਹ ਕੁਧਰਾਂ ਦਿਹ ਦਿਖਾਨਾ ਨਾਨਕ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਕਰਾਰੇ । ਜਤਿਗੁਰੂ
ਰਾਮ ਜਿਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਨਾਮ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਹ ਤੁਕਾਂ ਮੁੜ

>

ਸਾਵਯ ਨਹ ਰਿਤੀਆਂ ਜੋ ਆਇ ਜਾਤਿਕ ਵਿਚ ਰਹਨ ਤਫ

ਦੁਖ ਹੋਗ ਮੈਤਾਪ ਉਤੇ
ਜੁਹੀ ਜਗੀ ਚਾਹੀ
ਮੈਤ ਜਾਨਨ ਤਥੇ ਜਗਨੇ
ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਜਾਹੀ

ਜਤਿਗੁਰੁ ਗਮ ਜਿਯ ਜੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਹ ਚਾਰ ਚਰੇਯੋ ਜਗਨਾ ਦੇ
ਜੋ ਜਖਤੀਆਂ ਗੁਰੁ ਤਰੀ ਜਿਯ ਜੀ ਅਤੇ ਜਿਥਾਂ ਹੋ ਦੁਖਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ
ਉਹ ਘਰੁ ਤੀ ਵਰਨਾ ਨ ਦਿਤਿਗਾਯ ਹੈ । ਇਸ ਜਨੇ ਤਾਂ ਜਾਪ ਮੈਥਤ
ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋ ਅਤੇ ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਪਾਦਰੀਆਂ ਜਨ । ਇਸ ਘੋਰ
ਮੀਰ ਦੇ ਜਮੇ ਗੁਰੁ ਜਤਿਗੁਰੁ ਤਰੀ ਜਿਯ ਜੀ ਅਤੇ ਨਾਮਪਾਠੀ ਜਿਥਾਂ
ਨੇ ਤੇ ਜੀਰੇ ਇਹ ਅਖੀਰ ਪਾਠ, ਸਾਵਯ ਪਾਠ, ਵਜਪ ਗਰੰਥ
ਜਾਤਿਕ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਿਮਰਨ ਕਿਸੇ ਨ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗੀ
ਹੋਯੇ । ਸ੍ਰੀ ਭੈਰਵੀ ਜਾਤਿਕ ਇਹ ਭੋਰੇ ਦਿਚ ਪਾਠ ਕਰੇਰੇ ਰਹਿੰਦੇ ਜਨ ।
ਅਰ ਜਰ ਇਹ ਵਧ ਪੁਰਿਸ਼ ਰਾ ਛਾਪਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਪਾਠ ਦੁਜੇ
ਯਾਂ ਤੇ ਕੇ ਉਥੇ ਤੁਰੇ ਤੇ ਅਗੇ ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ।

ਦਿਤਿਗਾਯ ਦੇ ਰੇਖੇ ਹੋਰ ਦਿਚ ਪਤਿਤੀ ਦਯ ਖੁਰੁ ਕੇ ਰਖਾਂ ਕੀ
ਤਾਰਾ ਦਿਚ ਜੋ ਪਾਠ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਹ ਜਤਿਗੁਰੁ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਿਯ ਜੀ
ਦੇ ਗੁਰਿਮਾਈ ਕਾਤ ਦਿਚ ਹੋਏ । ਜਤਿਗੁਰੁ ਗਮ ਜਿਯ ਜੀ ਦੇ
ਦਰਸ਼ਨ ਨਿਤ ਦੇ ਦਯ ਜਦਾ ਜਦਾ ਰਖ ਪਾਠ ਆਵਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਹੋਏ ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ਼ਾ ਅਖੀਰ ਪਾਠ ਅਤੇ ਵਜਪ ਗਰੰਥ ਦੇ ਪਾਠ ਅਵਗਿਹਤ
ਹੋਏ । ਘਰਾਂ ਦੇ ਜਮਾਗਥਾਂ ਅਤੇ ਅਫੇਰ ਕਾਜਨਾਂ ਜਿਥੇ ਵੀ ਪਾਠ
ਕਰਨਾ ਜਾਨੀ ਤੇ ਗਿਆ । ਜੀਤੀ ਕੀ ਦਯ, ਭਰਜ ਜਿਮਰਨ ਕੀਆਂ
ਦਰਸ਼ੀਆਂ ਯਦ ਯੋਗ ਜਮਾਗਥਾਂ ਕੀ ਇਹ ਕੀਤੀ ਜੁਹੀ ਘਰੁ ਸਰਕੀ
ਤੋਂ ਜੋ ਜਤਿਗੁਰੁ ਪ੍ਰਤਾਪ ਜਿਯ ਜੀ ਨੇ ^{ਆਪ ਜੀਤੀਆਂ} ਆਪਣੇ ਜਿਥਾਂ ਤੋਂ ਕਰਦੇ

ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਨਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਜਿਘਾ ਜੀ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਘੀ
 ਵਿਆਹ ਦਾ ਦੌਰ ਹੈ। ਨਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਜਿਘਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ
 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪ ਦਾ ਵਿਆਹ ਆਜ਼ਾਦ ਰਾਜਪੁਰਾ ਦੀ
 ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ। ਆਪਣੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਠੇਰੇ ਆਪਣੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ,
 ਮੁਠੇਰੇ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵੀ ਵੇਖਿਆ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੋਚ ਜੀਵਨ ਦੇ
 ਵੇਖਿਆ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਵੇਖੀ, ਤਿਥੇਕਾ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਨ। ਉਂਚੀ
 ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਦੌਰ ਦੇ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ੨੦ ਪੂਰਬ
 ਦੀ ਰੁਖ਼ ਸੁਖ ਦੀ ਨਤਿਗੀ ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਪੂਰਬ ਚੁੱਤਮ ਗਿਆਨੀ ਦੰਗ
 ਨਿਰੋਪ ਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਕ ਵਿਗਾਹ ਦੇ ਆਪ
 ਖੁਸ਼ ਮਾਨ ਨਤਿਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੰਗਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।
 ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਕ ਚਿੰਤਨ ਆਪ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ। ਆਪ ਨੇ ਉਥੇ
 ਅਤੇ ਉਥੇ ਦਰਸਾਏ ਹਨ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਗੁਰਮਾਣੀ ਦੇ ਹੋ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ
 ਸਨ। ਤਾਂ ਉਥੇ ਚੁੱਤਮਾਂ ਨੂੰ ਫਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹੈ। ਅੰਤਰਿਕ ਦੇਵੇ ਤੁਰ
 ਜਾਂਦੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਖ ਸਰਾ ਦੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਦਰ ਜਾਣ
 ਦਾ ਗਾਥਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਵੇ ਸੰਗਤ ਨਾਲ। ਕਿਸੇ ਪੂਰੇ ਨਤਿਗੁਰੂ
 ਸੁਭੇ ਦਾ ਹੀ ਰੋਹ ਹੈ। ਨਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਜਿਘਾ ਜੀ ਦਾ ਮੁਖ
 ਨਿਸ਼ਾਨ ੨੦ ਬਾਰ ਜੁਆਨ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਤਮਕ
 ਅਤੇ ਸਰਾਗਾਰ ਦਿਹਾੜੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੇਂਦਰ
 ਸੰਨਦਾ ਦਰਸਾ ਹੈ। ਜਿਥੇ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਗਈਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ,
 ਮਥੇਰੇਵੇਰਾ, ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਤੁਸਿਆਣਾ ਆਦਿ ਇਤਿਹਾਸਕ ਥਾਵਾਂ ਤੇ
 ਬੇਅਿਸ਼ਾਰ ਨਿਰਮਾਣ ਗਾਥਾ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਉਥੇ ਚੁੱਤਮ ਸਾਹੀਬਾਂ ਥਾਵਾਂ
 ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਖੀਰ ਦਰਸੀਆਂ ਆਪ ਦੇ ਆਉਂਦੇ
 ਗਾਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਸੰਨਦਾ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਚਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ,

ਜੀਵੀ ਸਿਖਿਆ ਉਤੇ ਦੇਖੀ ਮਾਇਆਂ ਰਾ ਖਰਚਾ, ਨਾਮਧਾਰੀ ਵਿਸ਼ਿਆ
 ਜੀਵਨਾਂ ਦੇ ਜਾਤਨ ਆਯੋਜਨ ਅਤੇ ਉਹ ਘਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ
 ਵਿਖੇ ਪਾਏ ਦਰ ਭੇਪਤ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦਰਮਾ ਅਭਿਆਸ ਰਾ ਪਾਏ ਕਰਨ।
 ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਸਿਖ ਜਾਵੇ। ਸਗੋਂ ਤਾਹੀ ਗਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ
 ਸਿਖਮਾਦਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਚਾਣੀ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਯਤਨ ਆਪ ਜੀ ਨੇ
 ਆਪਣਾ ਖਰਚ ਖੋਰਚ ਕਰਕੇ ਸੰਜਵਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਪਾਰੋਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
 ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਸਾਰੇ ਮਾਨਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਾਤਿਕਾਰ ਰਾ ਹੁਕਮ ਤੇ ਆਪ ਜੀ
 ਨੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹ ਗੁਰਚਾਣੀ ਗੀਤਾਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਹੀਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਪਛੇੜੇ ਰਾ ਭਰਤ ਹੈ।

ਗੁਰਚਾਣੀ ਦੀ ਜਾਗੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਖਤਮ ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਹ
 ਅਸੁਖ ਉਚਾਰੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ
 ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਸਿਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖ ਕੋਲੋਂ
 ਗੁਰਚਾਣੀ ਸੁਣ ਕੇ ਇਕ ਗੁਰੂ ਸਾਤਿਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੁਰਗਾਹੀ ਉੱਪਰ
 ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਰਾ ਮਨ ਘਰਾ ਸਿਖਾਂ ਜੀ ਅਤੇ ਇਕ ਗੁਰੂ ਸਾਤਿਕ ਨੇ
 ਗੁਰਚਾਣੀ ਰਾ ਪਾਠ ਸੁਣ ਕੇ ਇਕ ਸਿਖ ਨੂੰ ਚਪੇੜਾਂ ਮਾਦਾਈਆਂ ਸਨ।
 ਗੁਰਚਾਣੀ ਸੁਣ ਕੇ ਹੋ ਉਥੇ ਪ੍ਰਤੀਕਸ਼ਮ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸੁਧਤਾ ਅਤੇ
 ਅਸੁਧਤਾ ਜੀ। ਗੁਰੂ ਤਰਖੀ ਰਹਿ ਗੋਦੀਰ ਸਾਤਿਕ ਨੇ ਜਪੁਜੀ ਸਾਤਿਕ
 ਰਾ ਸ਼ਬਦਾਂ ਮਾਤਰਾਂ ਤੇ ਸੁੱਧ ਪਾਠ ਸਰਦਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਗਾਈ ਕੇਹਾ ਨੂੰ
 ਫਿਰਾਉ ਤੇ ਗਏ। ਸਿਖ ਰਾ ਜੀਵਨ ਘੋੜਾ ਭੈਰਵ ਰਾ ਜੀ ਉਹ ਉੱਪਰ
 ਹੋ ਕਿਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਗੋਦੀਰ ਸਿਖ ਜੀ ਨੇ ਕੇਹਾ ਇਕ ਸਾਧ
 ਦੇ ਫਰਮ ਗੁਰਮਤਿ ਚਪੇੜਾਂ ਮਾਦਾਈਆਂ। ਸਿਖ ਨੇ ਤੁਰ ਪੜੀ
 "ਕਰਤੇ ਕੀ ਮਿਤਿ ਕਰਤਾ ਜਾਹੈ ਕੇ ਜਾਹੈ ਗੁਰੂ ਸੁਣ"
 ਜਿਸ ਰਾ ਅਰਥ ਇਹ ਘਰਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਗਰ
 ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੀ ਜਾਹਰਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਸੁਣਨੇ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਪਤਾ ਹੈ।"

ਜੇਹੇ ਕਿ ਅਸਰ ਦਿਹ ਤੁਸ ਤੋ

" ਵਰਤੇ ਕੀ ਚਿਤਿ ਵਰਤਾ ਜਾਣੈ ਕੈ ਜਾਣੇ ਗੁਰੁ ਸੁਗ "
 ਦਿਨ ਰਾ ਅਰਥ ਤੋ ਕਿ ਵਰਤਾ ਪੁਰਖ ਟੀਕਣਾ ਦੀ ਗਤ ਕੋ ਵਰਤਾ ਪੁਰਖ
 ਜਾਣਨਾ ਤੋ ਜਾਂ ਗੁਰੁ ਸੁਗਾ ਜਾਣਨਾ ਤੋ ।

ਅਨ ਅਰਥ ਰੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤੋ ਕਿ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਧਾਰਮਕ ਅਭਿਆਸ
 ਤੇ ਵੀ ਗੁਰੀ ਦਿਹ ਸੁਗੇ ਦੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਜਾਹੀ ਗੁਰੁ ਘਣੀ ਗਤ
 ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਗੁਰੁ ਸਾਤਿਕ ਥੀ ਕੰਧੀ ਰਾ ਸਤਿ ਨੇ ਅੰਦਰੇ ਨਾ ਪਾਇਆ
 ਜਾ ਭਰਾ ਤੋ ।

ਦਿਨੇ ਅ ਵਰੇ ਤੋ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਗਤੀਤ ਸਿਖ ਕੀ ਪਾਠੀਅੰ ਗੁਰੀਅੰ ਰਾ
 ਨਦਰ ਉਚਾਰਨ ਚਰਖਾ ਤੋ ਤੋ ਸੁਖ ਵਰਤਿਓ ਦਰੁ ਧਿਆਨ ਦਿਓ
 ਧਿਆਨ ਰਿਹੇ ਹਨ । ਖਾਸ ਵਰਤਾਨਾ ਰਧੀਅੰ ਹਨ । ਦਿਲਿਅਰ ਸੰਸਾਰ
 ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਰੇ ਮੇਰੀਅੰ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਠ ਮੁਕਾਦਰੇ ਵਰਦਾ ਕੇ ਜੇਤੂਅੰ
 ਨੂੰ ਆਸ ਸਦਾਸ ਰਿਹੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਤਜੁਰੀ ਗੁਰੀਅੰ ਦੇ ਉਚਾਰਨ
 ਵੇਰੇ ਥੀ ਸਿਕੀ ਸਿਕੀ ਆਤਮਾ ਰਾ ਧਿਆਨ ਰਿਹੇ ਜਾਂਦਾ ਤੋ ।

ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਹਿਮਾਨਾ ਪਰੋਖਤਾ ਹੋਰਾ ਹੈ । ਤਾਦ ਉਹੀ ਮਹਿਮਾਨਾ ਚਿਰ
 ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਹੋਰਾ ਹੈ । ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਗਯ ਪੁਰਖ ਵੀ ਹੋਰਾ ਹੈ ।
 ਮਨੁਖ ਕਿਤੇ ਜਿਸ ਥਾਹੇ, ਉਸ ਜਿਖਰ ਨਾ ਨਮੁਨਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਰਾ ਹੈ ।
 ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਿਖੀ ਦਿਖਾਸ ਨਾ ਸੁਤੈਤਾ ਜਾਤਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਰਾ
 ਹੈ । ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਰਾ । ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾ ਦੁਰਮ,
 ਬਦ ਨੀ ਦਿਖੀ ਦਿਖਾਸ ਹੋਰਾ ਹੈ । ਸਤਿਗੁਰੁ ਨਾ ਚਰਣ
 ਉਚ ਨਾ ਅਮਰ ਹੋਰੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਪੈਤ ਮਿਸ਼ਰੀ ਹੋਰਾ ਹੈ । ਸਤਿਗੁਰੁ
 ਵੀ ਚੋਰ ਦਾ ਵੀ, ~~ਉਹ ਨਾ ਸਿਤਕਰਮ, ਉਹ~~ ਚਾਹਾ, ਸਿਤਕਰਮ,
 ਅਧਿਕਾਰਤਮ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਮਜ਼ਹਿਬਾਂ ਥਾਹੇ ਸੁਧਰੀ ਰੋਹ
 ਸਭ ਕੁਝ ਤੇ ਜਿਖ ਦਾ ਪੈਤ ਦਿਖ ਜੀਵਾ ਹੋਰਾ ਹੈ । ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ
 ਇਸ ਗੱਲ ਨਾ ਸਕਦਾ ਤੇ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦੇ ਦੁਰਮ ਨਾਤਰ ਤੇ ਨਵੀਆਂ
 ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਘਟੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ।
 ਕਿਸੇ ਜਥੇ ਗੁਰੁ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸੇਵੀ ਟੋਪੀ ਦਿਤੀ ਜਾਂਗੀ ਜੀ । ਅਜ
 ਦੁਰਮਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਕਿਸੇ ਜਥੇ ਗੁਰੁ ਦੇ ਚਰਣ ਨੂੰ ਥੋੜੇ ਅਜਾਪੀਏ ।
 ਅਸ਼ੁਤ ਕਰਵਾ ਜੀ । ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਚਾਹੀਆਂ ਪੜ੍ਹੇ
 ਅਸ਼ੁਤ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੀ ਦਿਖੀ ਹੋਈ । ਇਹ ਸੱਤ, ਤੇ ਗੁਰੁ ਦੇ ਦਾਰ
 ਦਿਰ ਹੋ ਹੈ । ਅੱਜ ਦੇ ਅਸ਼ੁਤ ਵੀ ਅਜੀ ਸੁਰਤੀ ਤੇ ਗੁਰੁ ਦੇ ਦਾਰ
 ਦਿਰ ਹੈ । ਪਾਠ, ਹੋਮ ਜੋਗ, ਸਿਮਰਨ ਕੀਰਤਨ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਖਾਣਪਾਣ,
 ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਗੀਤਾਂ ਜਿਖ ਦਾ ਪੈਤ ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਾਜਸੀ ਹਫ
 ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੁਰੁ ਨਾ ਦੁਰਮ ਹੈ । ਇਹਨਾਂ ਪਿਛੇ ਨੇ ਤਰਕ ਹੈ
 ਉਹ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜਾਹਰਾ ਹੈ । ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਦੇ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਰਦੇ ।
 ਸਿੱਖ ਨਾ ਫਰਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੁ ਦੇ ਦੁਰਮ ਨੂੰ ਬੀਜਾਸਰਖੀ ਨਾਤਰ ਤਗਜ਼ਿਆਂ
 ਤੇ ਕੇ ਅਮਰ ਦਿਰ ਸਿਆਣੇ । ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਵੀ ਦਿਸਾਇਆ ਦਿਰ
 ਸ਼ੀਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ੀਖ ਸਿੱਖੇ ਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਧਨਾ ਦੱਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ

ਦਿਰਦਾਸ ਤੇਰੇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਦੇ ਡੇਰ ਤੇ ਸੁਰੇਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਭੁਭ ਤੇ
 ਦਿਸਾਇਆ ਹੈ। ਅਸਲੇ ਤੋਂ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮ।
 ਇਸ ਦਾਸੇ ਦੀ ਗੁਰੂ ਤੇ ਵਿਆ ਦੀ ਯਾਦ ਰਹੀ। ਗੁਰੂ ਦੀ
 ਕਮਿਆ ਇਕ ਸੁਧਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੇ ਕਪਾਟ ਘੋਰ ਸੁਰੇਰੇ ਤੇ। ਗੁਰੂ ਸਾਨੂੰ ਦੇਵ
 ਜੀ ਮਾਗਸ 'ਜਪੁਜੀ' ਦਿਹ ~~ਸੁ~~ ਉਗਰੇ ਹਨ, ਅਤਿ ਦਿਲੀ ਰਤਨ
 ਜਦਾਹਰ ਮਾਇਕ ਤੇ ਇਕ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ'।

ਇਹ ਗੁਰੂ ਤੇ ਆਪਾਨ ਆਪਣੀ ਵੀ ਜਾਣਦਾ ਤੇ ਕਿ ਵਧੀਆ
 ਤੇ ਵਧੀਆ ਦੁੱਖ ਪਾਉਣ ਦਾਸੇ ਤਾਂ ਮਾਂ ਜੇ ਕੇ ਰੁਪ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦਿਸਾ
 ਦਰਿਆ ਜੋਹੇ ਤੇ ਤੇ ਦੁੱਖ ਭੀ ਕੇ ਨਾ ਸੁਣੇ ਤੇ ਉਹ ਸੁਰੇਰੇ ਕੇਰਾ।
 ਇਹੇ ਤੇ ਦਿਰਦਾਸ ਸੁਣੇ ਆਪਣਾ ਰੁਪ ਕੇਰੇ ਰੁਖੇ ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ ਤੇ ਗੁਰੂ
 ਕੇ ਸੁਧਰ ਆਪਣੇ ਕੇਰੇ। ਇਸ ਰੁਪ ਦੀ ਸੁਧੀ ਦਾਸੇ ਦੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੁਣੇ ਤੇ।

ਸੁਣੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆ ਕੀਤਾ ਤੇ। ਆਪ
 ਸਭ ਤੇਰੇ ਦਰਤ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਸੁਣੇ, ਸਮ ਸਿਮਰਨ, ਗੁਰਦਾਸੀ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ
 ਸਾਰੇ ਕੇਰੇ ਕੇਰੇ ਹਨ। ਗੁਰਦਾਸੀ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਤੇ ਆਪ ਜੀ ਦੇ
 ਖਾਸ ਹੁਕਮ ਤੇ। ਇਸੇ ਦਾਸੇ ਆਪ ਜੀ ਘਰੇ ਸੁਰੇਰੇ ਅਤੇ ਉਤਮ
 ਡਪਾਈ ਸਤਿ ਰਣਾਹਰ ਸਾਧਨਾ ਸਿਤਹੇ ਦੇ ਗੁਰੇ ਤਿਆਰ
 ਕਰਦਾਉਣੇ ਤੇ ਉਤਮ ਸੇਵਕਾਂ ਸੁਣੇ ਸਿਰੇ ਹਨ। ਸਾਧਨਾ ਸਿਤਹੇ ਦੇ
 ਸਦਾਂ ਸੀਸਕੁ ਪ੍ਰਵਾਹ ਤੇ ਕਰਿਆਂ ਅਸਾਨ ਤੇ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ
 ਆਪ ਦੀ ਵਿਆ ਕੇਰੇ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਸਾਨੂੰ ਮਾਂ ਤੇ ਦਸਾਉਣੇ,
 ਸਾਧੀਆਂ ਭੁਭਾਂ ਭੁਭਾਂ ਸੁਣੇ ਦੀ ਪਿਆ ਕਰਨ

ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ 'ਦਰਿਆ'